

Dünyada ve Türkiye’de Ekonomi Gündemi

Türkiye

- Ticaret satış hacmi mayısta yıllık yüzde 1,4 azalırken perakende satış hacmi yıllık bazda yüzde 13,7 arttı. Aynı dönemde aylık bazda ticaret satış hacmi yüzde 0,7, perakende satış hacmi ise yüzde 2,4 arttı.
- Haziranda aylık yüzde 2,0 oranında artan Konut Fiyat Endeksi (KFE), yıllık nominal olarak yüzde 24,5 oranında artarken reel olarak yüzde 5,8 oranında azaldı.
- İlk el konut satış sayısı haziranda yıllık yüzde 23,1 oranında artarak 43 bin 406'ya ulaştı. İkinci el konut satışları ise aynı dönemde yıllık yüzde 12,5 oranında artarak 86 bin 573'e ulaştı.
- Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı mayısta yıllık yüzde 0,5 arttı.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) brüt rezervleri 10 Temmuz haftasında 163,3 milyar dolara yükseldi. Bir önceki hafta brüt rezervler 159,7 milyar dolar seviyesindeydi. Toparlanma ivmesi net rezerv göstergelerine de yansdı. Net rezervler aynı dönemde 55 milyar dolardan 56,3 milyar dolara yükseldi. Swap hariç net rezervler de 40 milyar dolardan 42,5 milyar dolara çıktı.
- En düşük emekli aylığının 20 bin liradan 23 bin 552 liraya çıkarılmasını öngören düzenleme, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilirken, teklifin Genel Kurul'da görüşülmesinin ardından yasalaşması bekleniyor.
- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Yatırım Taahhütlü Avans Kredi Programı bütçesinin 750 milyar liraya çıkarıldığını, imalat sanayiye yönelik 250 milyar liralık yeni kredi paketiyle birlikte toplam 1 trilyon liralık uygun koşullu kredi imkânı sağlanacağını açıkladı.
- Mayısta cari işlemler hesabı 1 milyar 459 milyon dolar açık verdi. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 3 milyar 626 milyon dolar fazla verdi. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 4 milyar 340 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- Merkezi yönetim bütçesi haziranda 114,2 milyar TL, faiz dışı denge ise 315,8 milyar TL fazla verdi. Öte yandan yılın ilk yarısında bütçe açığı 942,8 milyar TL olarak kayıtlara geçti.

ABD

- Bekleyen konut satışları haziranda aylık yüzde 5,4 oranında gerileyerek yüzde 0,5'lik düşüş yönündeki piyasa beklentilerinin çok üzerinde bir daralma kaydetti.
- 11 Temmuz'da sona eren haftada ilk kez işsizlik yardımı başvurusu yapanların sayısı 8 bin azalarak 208.000'e geriledi.
- Perakende satışların değeri, mayısta revize edilmiş yüzde 1'lik artışın ardından haziranda aylık yüzde 0,2 arttı.
- Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), haziranda aylık bazda yüzde 0,3 azalırken, yıllık bazda yüzde 5,5 artarak beklentilerin altında gerçekleşti.
- ABD Merkez Bankası (Fed) New York şubesinin açıkladığı imalat endeksi, temmuzda aylık 15,6 değerine çıkarak beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Endeksin, bu dönemde 9,3 değerini alması öngörülüyordu.
- Haziranda tüketici fiyatları aylık bazda yüzde 0,4 oranında geriledi. Aynı dönemde yıllık enflasyon ise yüzde 3,5 olarak gerçekleşti. Beklenti tüketici fiyatlarının yıllık yüzde 3,8 artış olarak belirlenmişti.
- Fed, rezervlerde beklenen azalmaya karşı Hazine bonosu alımlarını aylık 10 milyar dolarda tutarken, 13 Ağustos'ta sona erecek dönemde yaklaşık 17,6 milyar dolarlık yeniden yatırım alımı yapmayı planladığını açıkladı.
- ABD federal hükümeti, haziranda 120 milyar dolarlık bütçe açığı vererek piyasa beklentilerinin altında kaldı. Mali yılın ilk dokuz ayında ise toplam bütçe açığı yıllık bazda yüzde 2 artışla 1,367 trilyon dolara yükseldi.

Avrupa

- Uluslararası Para Fonu (IMF), Euro Bölgesi'nin büyüme hızının bu yıl yüzde 0,9'a gerilemesinin beklendiğini bildirdi.

- AB'nin ihracatı, mayısta geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,1 artarak 215,7 milyar euro, ithalatı ise yüzde 10,8 yükselerek 227,8 milyar euro oldu. AB, söz konusu ayda 12,1 milyar euro dış ticaret açığı verdi. AB, geçen yılın mayısında 12,7 milyar euro ticaret fazlası vermişti. Euro Bölgesi'nde ihracat mayısta yıllık bazda yüzde 0,1 artışla 243,6 milyar euroya, ithalat ise yüzde 10 artışla 251,4 milyar euroya ulaştı. Böylece, Euro Bölgesi mayısta 7,8 milyar euro dış ticaret açığı verdi. Geçen yılın aynı döneminde 15 milyar euro ticaret fazlası verilmişti.
- Euro Bölgesi'nde sanayi üretimi mayısta aylık yüzde 0,2, yıllık yüzde 1,2 düştü.
- Avrupa Birliği (AB), Almanya'nın yarı iletken üretimi için kurulacak 4 tesise toplam 659 milyon euroluk kamu desteği sağlamasına onay verdi.
- Uluslararası Para Fonu (IMF), Birleşik Krallık'ta büyümenin 2026'da yüzde 1'e düşmesinin beklendiğini, enerji şokunun etkisi geçtikçe büyümenin kademeli olarak toparlanmasının öngörüldüğünü bildirdi.
- Martta yüzde 0,3 büyüyen ve nisanda yüzde 0,1 daralan İngiltere ekonomisi, mayısta yüzde 0,1 büyüme kaydetti. Bu artışta, hizmet sektörünün yüzde 0,3 büyümesi etkili olurken, imalat ve inşaat sektörleri mayısta sırasıyla yüzde 0,5 ve yüzde 0,8 daraldı.
- AB ülkeleri bu yılın ocak-haziran döneminde Rusya'daki Yamal LNG tesisinden toplam 136 kargo ile yaklaşık 9,9 milyon ton LNG ithal etti.

Asya

- Çin'in öncülüğünde kurulan Dünya Yapay Zekâ İşbirliği Örgütü'ne (WAICO) Rusya'nın da aralarında bulunduğu 29 ülke katılma kararı aldı. Kurucu üyeler arasında Kazakistan, Endonezya, Pakistan ve Laos gibi Küresel Güney'in önde gelen gelişmekte olan ekonomileri de yer alıyor.
- Çin'in ikinci çeyrek ekonomik büyümesi bir önceki yıla göre yüzde 4,3 oranında büyüdü; bu oran, bu yıl için belirlenen yüzde 4,5 ile yüzde 5 arasındaki resmi hedef aralığının alt sınırının altında kaldı. İlk çeyrekte yüzde 5'lik bir artış kaydedilmişti.
- Çin'de ihracat haziranda bir önceki yıla göre yüzde 27 artarken, ithalat yüzde 36 yükseldi ve 125,6 milyar dolarlık bir ticaret fazlası oluştu.
- Çin'in ham petrol ithalatı haziranda Basra Körfezi'ndeki savaş ve iç talebin ani yavaşlaması nedeniyle keskin bir düşüş gösterdi. Buna göre ham petrol alımları yıllık bazda yüzde 41 düşüşle 29,27 milyon tona gerileyerek Ekim 2016'dan bu yana en düşük seviyeye indi. İthalat değeri, mayısa kıyasla yüzde 12 daha düşük oldu.
- Güney Kore Merkez Bankası (BOK), ülkede enflasyonun yükselmeye devam etmesi nedeniyle perşembe günü politika faizini 25 baz puan artırarak yüzde 2,75'e çıkardı. Bu, bankanın Ocak 2023'ten bu yana gerçekleştirdiği ilk faiz artışı oldu.
- Rusya Maliye Bakanlığı, 2026 federal bütçesine ilişkin harcama planını yaklaşık 1 trilyon ruble (yaklaşık 12,8 milyar dolar) artırdı, bütçe açığı beklentisini de yükseltti.
- Rusya'nın rafineri işleme hacmi, Ukrayna'nın düzenlediği bir dizi saldırı sonrası 21 yılın en düşük seviyesine indi. Buna göre ham petrol işleme oranları temmuz başından bu yana günlük ortalama 3,91 milyon varil olarak gerçekleşti. Gerçekleşen bu seviye, Mart 2005'ten bu yana görülen en düşük seviye. Veriler, bu sayının bir yıl önceki ortalamadan günlük 1,4 milyon varil daha düşük olduğunu gösteriyor.

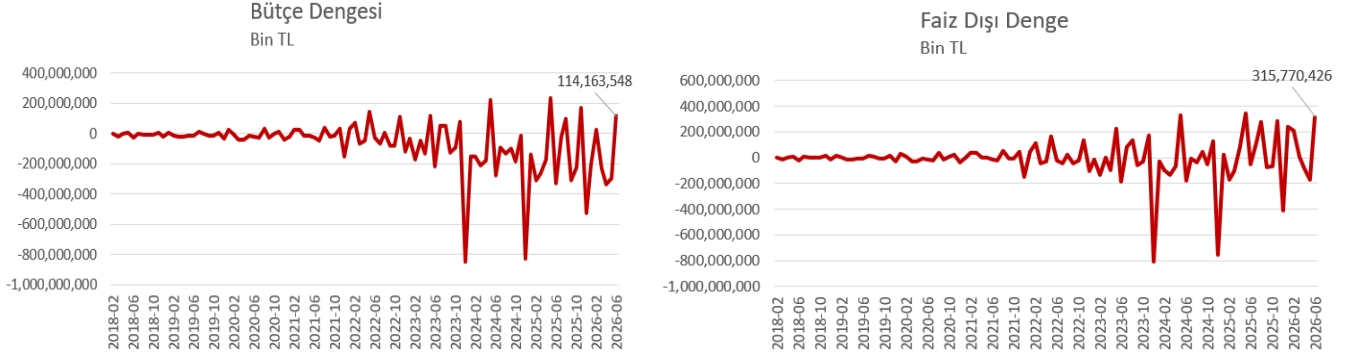
Finansal Piyasalar

- Haftanın son işlem gününde Brent ham petrol vadeli 84,65 dolar civarında, ABD ham petrolü (WTI) ise 79,73 dolar seviyelerinde işlem gördü.
- Cuma günü spot altın ons başına 3 bin 995 dolar seviyelerinde, gram altın ise 6 bin 57 lira civarında işlem gördü.

Yukarıdaki veriler için yararlanılan kaynaklar: BloombergHT, TÜİK, Forbes Türkiye

Yurtiçi Verilere Detaylı Bakış

Merkezi yönetim bütçesi haziranda 114,2 milyar TL, faiz dışı denge ise 315,8 milyar TL fazla verdi.

Haziranda merkezi yönetim bütçe giderleri 1 trilyon 395,5 milyar TL olurken, bütçe gelirleri 1 trilyon 509,6 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Böylece ay genelinde 114,2 milyar TL bütçe fazlası oluştu.

Aynı dönemde faiz dışı giderler 1 trilyon 193,9 milyar TL olarak hesaplanırken, faiz dışı denge 315,8 milyar TL fazla verdi.

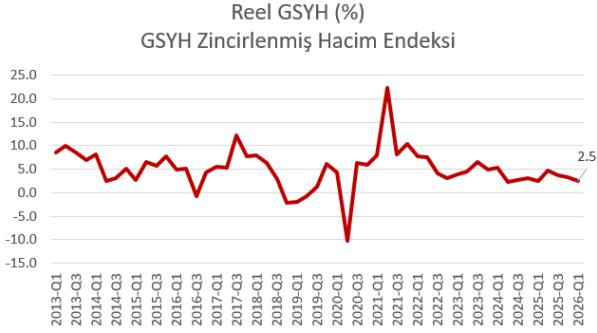
Ocak-haziran döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 8 trilyon 730,2 milyar TL'ye yükselirken, bütçe gelirleri 7 trilyon 787,3 milyar TL'de kaldı. Bu tabloya göre yılın ilk altı ayında bütçe açığı 942,8 milyar TL olarak gerçekleşti.

Aynı dönemde faiz dışı bütçe giderleri 7 trilyon 265,9 milyar TL olurken, faiz dışı fazla 521,4 milyar TL seviyesinde gerçekleşti.

Ocak-haziran döneminde vergi tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 38,7 artarak 6 trilyon 619,7 milyar TL'ye yükseldi. Vergi gelirlerinin yıl sonu bütçe hedeflerine göre gerçekleşme oranı ise yüzde 47,9 oldu.

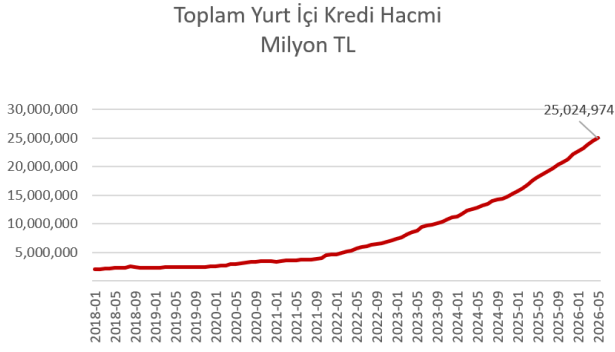
Kaynak: HMB, Metin: Forbes Türkiye

Makroekonomik Göstergeler

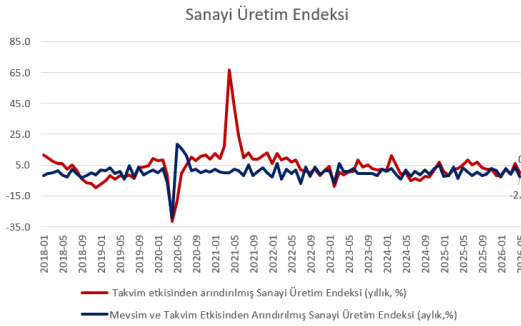

Kaynak: TÜİK

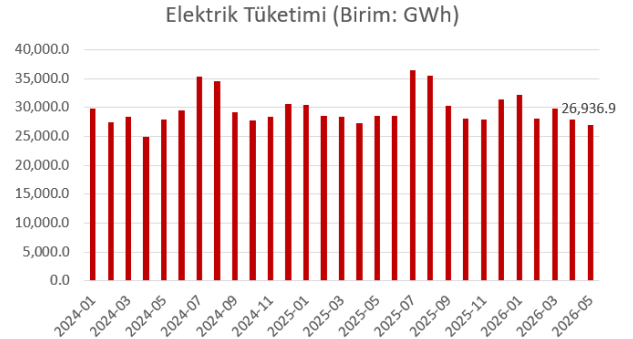
Öncü Göstergeler

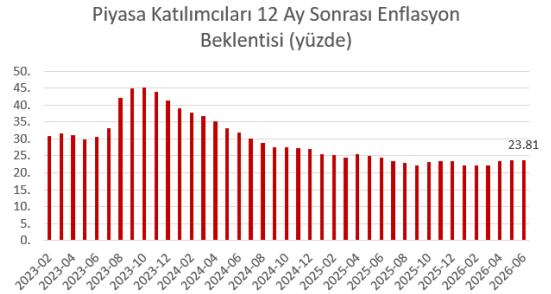
Kaynak: TCMB

Kaynak: TÜİK

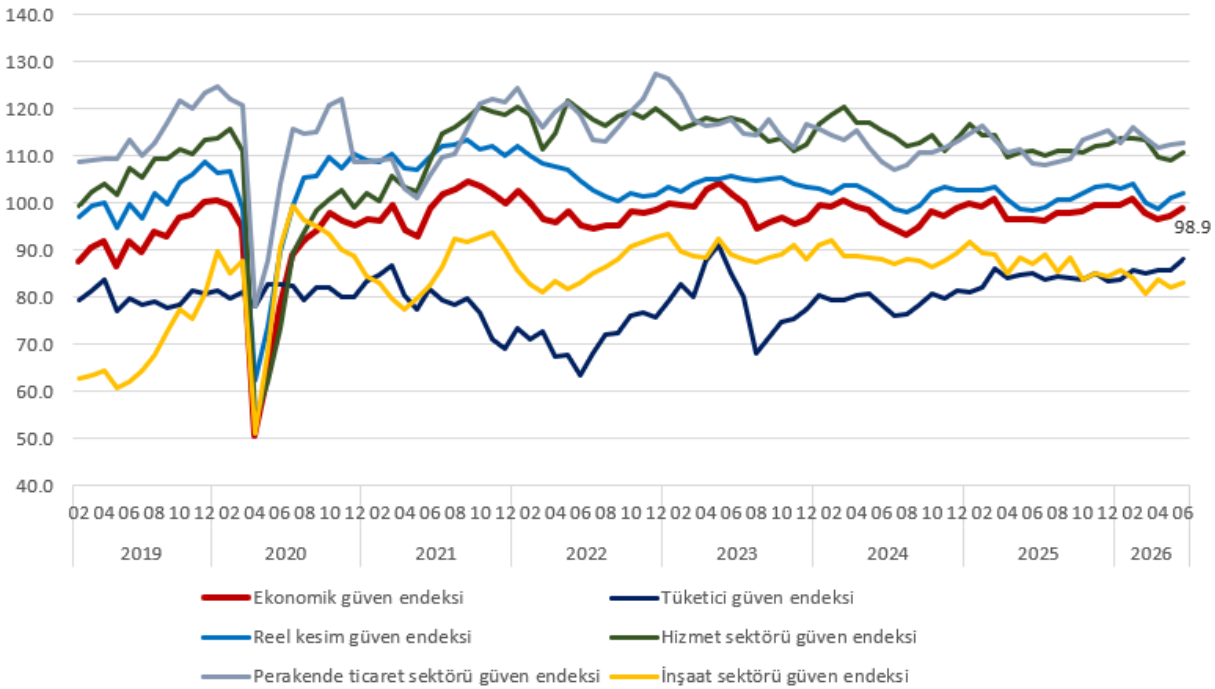

Kaynak: ETKB

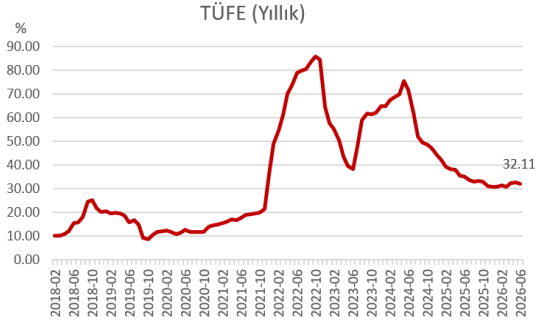
Kaynak: TCMB

Güven Endeksleri

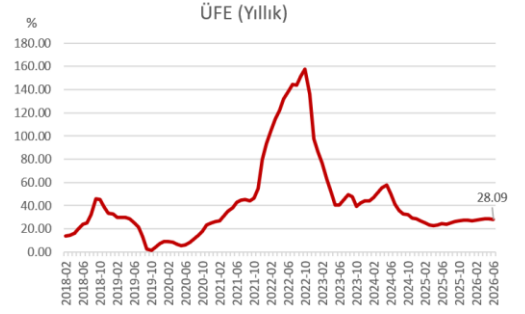

Kaynak: TÜİK

Enflasyon Göstergeleri

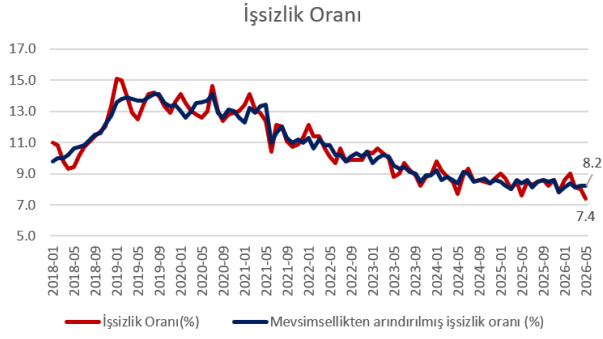

Kaynak: TÜİK

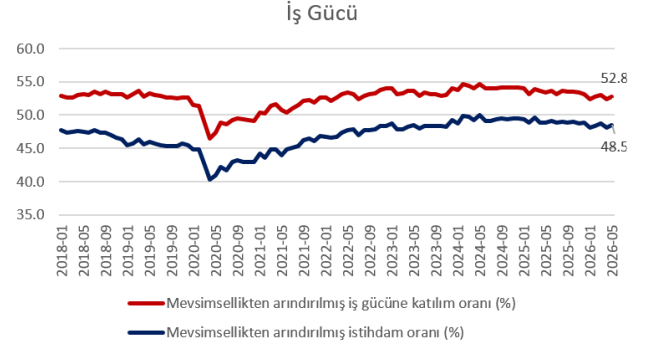

Kaynak: TÜİK

İş Gücü Göstergeleri

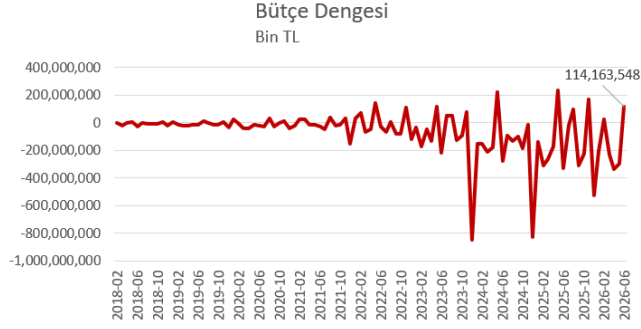

Kaynak: TÜİK

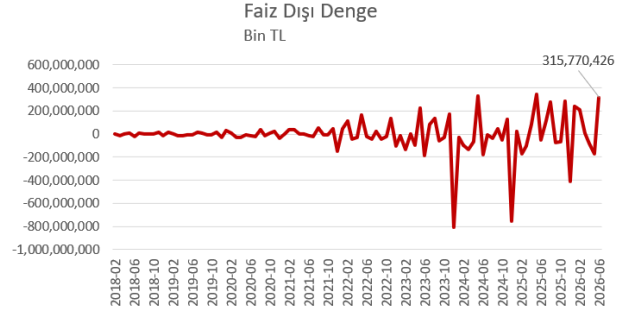

Kaynak: TÜİK

Kamu Maliyesi Göstergeleri

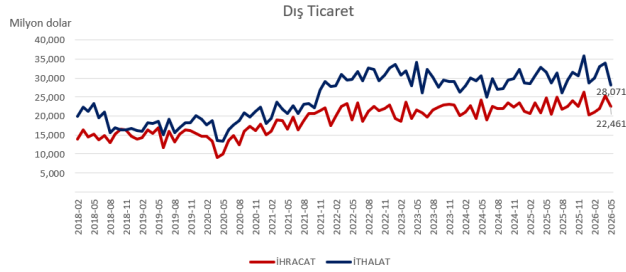

Kaynak: HMB

Kaynak: HMB

Dış Ticaret Göstergeleri

Kaynak: TÜİK